

2. A complete seizure, a thorough robbery (*Hem. &c.* = अभियहणम्; *Ajayapāla* = समन्ताद्ग्रहणम्). E. अभि and ग्रह. अभियहण Tatpur. n. (-णम्) Robbing (perhaps: a thorough robbery; comp. the preceding), or seizing any thing in the presence of the owner. E. ग्रह् with अभि, kṛit aff. लुट्.
- अभिघर्षण Tatpur. n. (-णम्) ¹ Rubbing, friction. ² Possession by an evil spirit. E. घृष् with अभि, kṛit aff. लुट्.
- अभिग्लान Tatpur. m. pl. (-नाः) A proper name of one of the families the members of which bear the surname Kausika (according to the text of *Langlois'* transl. of the *Harivansa*); another reading of the word is अभिज्ञान. E. ग्लि with अभि, kṛit aff. क्त.
- अभिघात Tatpur. l. m. (-तः) ¹ Striking, beating, wounding; e. g. *Kaṇḍa S.*: अभिघाताद्युसलसंयोगाद्भस्ते कर्म; or *Suśruta*: विघातादभिघाताद्वा हीनसत्त्वस्य &c.; or *Bhāṭṭik.*: द्विष्वर्ततां चतुष्कर्वन्नभिघातं नगैर्दिशाम् । वहिष्करिष्यन्त्यामाद्रूपूज्वलनपिङ्गलः. ² Pain, infliction; e. g. in a comm. of the *Yoga S.* (on the word दौर्मनस्य): दौर्मनस्यमिच्छाभिघाताच्चेतसः क्षीभः; or *Lalitav.*: मनःसंवरो धर्मालोकमुखमभिघातत्वापादमिच्छादृष्टिप्रहाणाय संवर्तते. ³ Warding off, removal; e. g. in *Gaudapāda's* comm. on the *Sāṅkhyakār.*: आधिभौतिकस्य (scil. दुःखस्य) रचादिनाभिघातो दृष्टः. ⁴ (In the *Vājas. Prātisākhya.*) The vehemence or physical excitement which accompanies the recital of mantras at the evening oblation (तृतीयसवन), when the voice is loudest, it being low at the morning oblation (प्रातःसवन) and louder in the noon-oblation (माध्यन्दिनसवन). Compare besides the terms आयाम, मार्दव, विश्रम्भ, आचेषः.
2. n. (-तम्) A harsh pronunciation (e. g. when putting a question), produced by the neglect of Sandhi rules, more esp. by combining a preceding soft aspirate sound (घ, झ, ढ, ध, भ) with a following unaspirate sound (either क, च, ट, त, प or ग, ज, ङ, द, भ), or a hard aspirate sound (ख, छ, ठ, थ, फ) with a following hard unaspirate sound (क, च, ट, त, प), or a soft unaspirate sound (ग, ज, ङ, द, ब) with a following hard aspirate sound (ख, छ, ठ, थ, फ). (*Keralagrantha*, as quoted by *Rādhāk.*) Also अभीघात. E. हन् with अभि, kṛit aff. घञ् and न् changed to त्.
- अभिघातक Tatpur. m. f. n. (-तकः-तिका-तकम्) Warding off, removing; e. g. *Sāṅkhyakār.*: दुःखचयाभिघाताच्चिन्नासा तदभिघातके हेती. (Comp. the quotation from a comm. on the *Yoga S.* s. v. अपघात.) E. हन् with अभि, kṛit aff. लुट्, and न् changed to त्.
- अभिघातहत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्). See अभीघातहत.
- अभिघातित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) ¹ Struck. ² Pained, afflicted. E. हन् in the caus., with अभि, kṛit aff. क्त.
- अभिघातिन् Tatpur. l. m. f. n. (-ती-तिनी-ति) ¹ Beating, striking, inflicting injury; e. g. *Suśruta*: अकालप्रवाहणाद्धिर् मूकं व्यसहजं मूर्धाभिघातिनं कासश्वासशोषोपद्रुतं कुञ्जं विकटं वा जनयति. ² Hostile.
2. m. (-ती) An enemy. E. हन् with अभि, kṛit aff. णिनि, and न् changed to त्.
- अभिघार Tatpur. m. (-रः) ¹ Ghee or clarified butter. ² Dropping clarified butter upon the offerings at sacrifices; e. g. *Jaim.-nyāyam.*: सुच्यमभिघार्य बुद्धा पशुमनक्तीत्यभिघाराञ्जने लिङ्गान्तरे. Comp. the following. (Hence, dropping scantily

- and niggardly clarified butter upon the food set before guests; *Molesworth.*) E. घृ with अभि, kṛit aff. घञ्.
- अभिघारण Tatpur. n. (-णम्) The same as अभिघार ²; e. g. *Jaim. Sūtra*: उपस्तरणाभिघारणयोरमृतार्थत्वादकर्म स्यात्; or *Jaim.-nyāyam.*: प्रावृत्तिके हि क्रमे सान्नाय्ये पूर्वमवदानमभिघारणमासादनं च कृत्वा प्रदानमकृत्वैवामेये ऽवदानादीनि कर्तव्यानि. E. घृ with अभि, kṛit aff. लुट्.
- अभिघारित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Dropped upon the offerings at sacrifices (as clarified butter). E. घृ in the caus., with अभि, kṛit aff. क्त.
- अभिघार्य Tatpur. m. f. n. (-र्यः-र्या-र्यम्) To be dropped upon the offerings at sacrifices (as clarified butter); e. g. *Jaim.-nyāyam.*: अभिघार्यं प्रयाजानां शेषेण हविरच किम् &c. E. घृ with अभि, kṛitya aff. ख्यत्.
- अभिचक्षण Tatpur. l. n. (-णम्) (ved.) (Probably.) A magic power, a magic remedy; (comp. सञ् with अभि, अभिषक्त, अभिषङ्, भिषक्ति, भिषज्); *Atharvav.*: यौ ते बलास तिष्ठतः कचे मुष्कावपश्रितौ । वेदाहं तस्य भेषजं शीपुदुरभिचक्षणम्. E. चञ् with अभि, kṛit aff. लुट्.
- II. m. f. n. (-णः-णा-णम्) (ved.) (Probably.) Indicating, pointing out, making clear; *Atharvav.*: यावतीर्दिशः प्रदिशो विषुचीर्यावतीराशा अभिचक्षणा दिवः &c. E. चञ् with अभि, kṛit aff. युच्. (This would be the E. according to *Pān.* III. 2. 149., when the word must form a fem. in आ, and be udātta on the last syllable; but if the present ed. of the *Atharv.* is correct, there is an irregularity in the accentuation, for the word is udātta on the third syllable, i. e. it is accentuated like the neuter, formed with लुट्, although the fem. is not in ई; but perhaps the aff. is ल्यु.)
- अभिचक्ष्य Tatpur. m. f. n. (-क्ष्यः-क्ष्या-क्ष्यम्) To be told everywhere, to be praised, praiseworthy; e. g. *Rīgv.* or *Sāmav.*: महत्ते (scil. इन्द्र) वृष्णी अभिचक्ष्यं कृतं पश्चेम तुर्वशं यदुम् (*Sāyaṇa*: अभिचक्ष्यम् । अभितः स्थापनीयं स्रोतव्यम्). E. चञ् with अभि, kṛitya aff. यत्.
- अभिचर Tatpur. m. (-रः) A servant. E. चर् with अभि, kṛit aff. अच्; (चर् being टित्, the fem. would be अभिचरी).
- अभिचरण Tatpur. n. (-णम्) Employing charms or spells for a malevolent purpose. See अभिचार. E. चर् with अभि, kṛit aff. लुट्.
- अभिचरणीय m. f. n. (-यः-या-यम्) Referring to charms used for a malevolent purpose; e. g. *Sāyaṇa* in the introd. of a chapter of the *Shadwīṣṇabr.*: अथाभिचरणीययज्ञेषु । एकस्मिं हिं करोतीत्याद्याः पञ्चानुवाकाः । चिवृदादीनां चिणवपर्यन्तानां विष्टुतिचोदनाः. See अभिचार. E. अभिचरण, taddh. aff. क्.
- अभिचरत् Tatpur. m. f. n. (-न्-न्ती-त्) Employing a charm or spell for a malevolent purpose; e. g. *Shadwīṣṇabr.*: अथैष स्त्रेनो ऽभिचरन्त्यजेत; *Sāyaṇa*: अभिचरन् । भ्रातृवर्हिंसां भावयेदित्यर्थः; or *Vasishtha*: षट्स्वभिचरन्न पतति. See अभिचार. E. चर् with अभि, kṛit aff. श्नु.
- अभिचरितवै Tatpur. ind. (ved.) ¹ To enchant for a malevolent purpose. ² To be enchanted for such a purpose; e. g. *Kāśikā*: तस्मात्पिता नाभिचरितवै; or *Swaramanj.*: अग्निचिन्नाभिचरितवै. (The word has two accents: the udātta on the second and on the last syllable.) E. चर् with अभि, kṛit aff. तवै; (i. e. an obsolete dative of an obsolete base अभिचरितु; comp. the following).